Lluís Guinó: 'El projecte turístic està consolidat, però cal concentrar la intensitat dels recursos en determinats àmbits'

Entrevistes | 23/05/2019

L'actual batlle i alcaldable de JxCat Besalú afronta aquest diumenge, 26 de maig, les seves setenes municipals com a candidat a l'alcaldia

Lluís Guinó (1969) afronta diumenge unes noves municipals enmig d'un context agitat. D'una banda, l'actual alcalde de Besalú continua processat pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el marc de la causa de la mesa del Parlament, de la quan n'era el vicepresident primer, i de l'altra, presenta l'aval de la feina feta fins ara a la vila comtal com a principal garantia d'èxit de cara a les urnes. En aquest 26-M, la seva llista de JxCat ha estat especialment nodrida per gent de l'àmbit de l'educació -per reforçar el projecte de l'institut escola- i dels diferents barris del municipi, un fet que ha d'afavorir a la cohesió física entre les zones.

Amb quines sensacions afronta les eleccions de diumenge?

Lluís Guinó. Ja tinc experiència amb altres comtesses electorals en àmbit municipal, de fet serà la setena vegada que em presento, però potser l'única diferència és que, tenint en compte que en més o menys mesura el que hem anat dient sempre s'ha acabat desenvolupant, tenim una credibilitat contrastada. Entenem que la gent que ens ha vingut donant suport als darrers anys no té motius per no continuar donant-lo i, per tant, tenim la confiança que aquestes persones ens continuaran votant a les urnes.

Quina llista presenta JxCat Besalú?

LL. G. Hi ha dos elements a destacar. Com que el projecte estratègic i fonamental pel futur de Besalú és la construcció d'un institut escola, que farà que desapareguin definitivament els barracons que tenim instal·lats des de fa pràcticament deu anys, i tenint en compte que a més a més el Govern ha assumit com a correcte els instituts escola i que els resultats pedagògics i educatius han estat positius, tot això ha tingut una repercussió a la recerca de gent per fer la llista. És per això que hi ha persones que coneixen el món educatiu i que treballen en l'àmbit de l'educació i l'ensenyament, com ara la Fina Surina, la Mireia Busquets, la Vanessa Duran o la Goretti Blanch.

L'altre element destacable de la llista d'aquestes eleccions és que també hem buscat persones que ens ajudin a potenciar al màxim les regidories de barri. És a dir, tenim gent que viu o que són representatius de cada barri de Besalú, de zones com Racolta, el Grup del Mont, Can Ring o Can Surós. En la mesura que puguin entrar com a regidors, aquestes persones seran els responsables i els referents de tots aquests barris en les qüestions que afecten l'Ajuntament.

Cal cohesionar els barris o donar-los veu?

LL. G. Les dues coses, perquè aquests barris que comento estan separats del centre històric per la carretera. Com que estan a l'altre costat de la carretera, i per diverses circumstàncies com ara per la mateixa activitat del municipi o per la ubicació de la parada de la Teisa que genera certes dificultats de circulació, hi ha problemes d'accessibilitat d'aquests barris al centre. Escoltant a la gent de Racolta, el Grup del Món i Can Ring ens hem adonat que hem de facilitar l'accessibilitat al centre amb itineraris molt més segurs, i això passa per la cohesió física entre les zones.

Quina acció destacaria de les que s'han tirat endavant en aquest últim mandat?

LL. G. Hi ha diferents qüestions que ens vam comprometre a tirar endavant i que així ho hem fet. N'hi ha una de molt important que és el canvi del sistema de recollida de les escombraries: hem passat d'un sistema de contenidors al carrer, amb tot el que això comporta, a una recollida porta a porta. Actualment utilitzen els cubells un 83% dels domicilis de Besalú, i això significa que hi ha un 17% que queda pendent. D'aquest 17% un 7% són habitatges buits i, per tant, ens queda un 10% de persones que tenen els cubells i no els estan utilitzant. Fa falta resoldre aquesta part: saber perquè no utilitzen els cubells, facilitar-los que ho facin i fer-los pedagogia. En tot cas, els resultats han estat espectaculars, hem passat d'un 39%-40% de recollida selectiva a pràcticament un 83%-84%, unes dades molt semblants a les que registren tots els municipis que han implementat el porta a porta. Des de Besalú considerem que aquest sistema és un pas més cap a la responsabilització dels ciutadans respecte als seus residus i veiem que a la vila ha acabat quallant i que la gent n'està molt satisfeta.

Hi ha alguna acció o mesura que formava part del programa del 2015 i que no s'ha pogut tirar endavant?

LL. G. Hi ha algunes inversions que per manca de temps o de disponibilitat econòmica s'han hagut de posposar en pròxims pressupostos. Un d'aquests casos són les obres per a la comunitat de regants del municipi, a la zona dels horts, que són uns treballs molt importants perquè es tracta d'un espai absolutament estratègic. Per tal de garantir el subministrament d'aigua per sempre en els regants de Besalú el que hem de fer són unes obres d'estructura, que l'Agència Catalana de l'Aigua ens ha d'ajudar a pagar i que la Diputació de Girona ja ens ha trobat la corresponent subvenció, que es basen a entubar una part del canal gros per intentar captar l'aigua a la resclosa i, per tant, assegurar que els regants tinguin sempre aigua quan hagin de regar a través d'una concessió per part de l'ACA que fins ara no existia i que l'Ajuntament l'està tramitant. Relacionat amb això, hem aconseguit allargar el termini de la concessió de l'aigua als Rajolins, que és d'on traiem l'aigua de major qualitat a Besalú, per cent anys més. Això ens assegura el subministrament d'aigua per als pròxims 100 anys.

El servei municipal d'aigua és vital, com també ho són totes les millores que es puguin fer en el servei de cementiris, que durant aquest mandat l'hem aconseguit ordenar administrativament, o la transformació de les dependències municipals, a qui hem donat una major obertura i ara són més transparents, accessibles i pròximes. D'altra banda, també hem fet el que ja anem realitzant habitualment en recerca arqueològica, que són uns convenis que tenim amb la Diputació molt vinculats al projecte cultural, i pel que fa a l'àmbit de sòl industrial tenim a punt el primer conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Ferriol per desenvolupar part del sòl industrial, el qual ens servirà d'exemple per desenvolupar una part del sòl industrial que tenim a la carretera de Beuda i amb qui haurem de col·laborar amb l'Ajuntament de Beuda. Algunes de totes aquestes qüestions s'han pogut formalitzar ara i algunes altres ho hauran de fer més endavant.

Abans parlava de l'institut escola. És el projecte estrella del nou mandat?

LL. G. Des del punt de vista d'equipaments sí. En l'àmbit d'equipaments Besalú està molt ben equipat, hem fet molta inversió durant aquests anys. Tenim equipaments esportius de nivell de ciutats molt més grans, un CAP que funciona molt bé, un centre de serveis per a la gent gran, un centre de dia o una llar d'infants que es va construir fa pocs anys. L'únic equipament educatiu que ens manca i que no és competència municipal és l'institut escola, un centre reclamat no només per l'ajuntament, sinó per gran part de la societat de Besalú, pels pares, pel consell escolar i per la comunitat educativa. Fins i tot, el mateix govern de la Generalitat entén que aquest model d'institut escola, deixant de banda que pedagògicament funciona millor perquè la ràtio és de menys alumnes per aula i l'aprofitament educatiu hauria de ser més alt, també permet l'arrelament dels nens a Besalú amb més fortalesa. Abans, amb 12 anys anaven cap a Olot i

pràcticament els perdíem perquè es passaven gairebé tot el dia a una altra ciutat.

Després d'aquesta llarga experiència municipal, soc dels que penso que tots els serveis que es poden donar des de la proximitat d'un ajuntament no cal que els donin entitats supramunicipals. Una altra cosa és quan els ajuntaments, per manca de recursos o de capacitat, no poden donar un servei, llavors les entitats supramunicipals sí que han de reaccionar. Però la primera porta que truca absolutament tothom per qualsevol qüestió és la d'un ajuntament i, per tant, qui hauria de donar el primer recurs o qui hauria de resoldre els problemes hauria de ser l'ajuntament. I no només en temes educatius, sinó en tots els serveis.

Com es pot millorar l'oferta turística de Besalú?

LL. G. Besalú ha consolidat un model turístic que en aquest moment es troba certament madur, en el sentit que hem potenciat tota la riquesa cultural i monumental i hem desenvolupat activitats que tenen relació amb aquesta riquesa. A partir d'aquí es poden fer dues coses: una, diversificar i fer activitats desvinculades del que és l'origen i la importància de la vila, és a dir, focalitzar l'activitat en qüestions com ara les arts escèniques, la música o altres manifestacions culturals d'aquest tipus, que les hem desenvolupat però amb menys intensitat que la recerca arqueològica i la seva divulgació i pedagogia; i dos, intentar ser més específics en alguns plantejaments: atesa la segmentació, hauríem d'intentar entrar en mercats on ens resulta més complicat o aglutinar propostes turístiques en les quals puguin participar activament ciutats com Figueres, Banyoles o Girona juntament amb Besalú o Olot, un fet que ens permetria arribar a nínxols de mercat que no arribaves i arribar-hi amb més intensitat perquè concentres molt els esforços en àmbits determinats. En definitiva, hauríem de treballar una mica més en xarxa; crear espais com ja hem fet amb l'Espai Besalú; potenciar les visites turístiques, que ja en tenim moltíssimes durant l'any o continuar fent visites escolars, que ens funcionen molt bé perquè, d'alguna manera, el que els nens expliquen a casa provoca que tard o d'hora els pares acabin visitant el municipi. El projecte turístic està consolidat, però cal concentrar la intensitat dels recursos en determinats àmbits.

Llavors hi ha un altre problema que afecta molt als municipis turístics en general, que és com es recupera la despesa que comporta l'atracció i l'atenció turística en un municipi com el nostre, que no tenim mai recursos extraordinaris per absolutament res, i on a partir de l'abril i fins a l'octubre s'incrementen les despeses de neteja o les de difusió. Amb les visites turístiques i les activitats no en fem prou, i una de les propostes que tenim al cap és transformar durant una època de l'any els aparcaments de l'entrada al municipi amb un aparcament vigilat a compte d'una taxa -que ja la tenim als pressupostos- on donaran informació prèvia de la vila als visitants. Si no ho hem fet fins ara és perquè aquests terrenys encara no són tots de titularitat municipal, ja que deriven d'unes cessions avançades pel propietari que forma part d'una junta de compensació i, d'altra banda, i encara més important, també cal definir una taxa que serveixi per ordenar i per donar seguretat a la gent que deixa el cotxe a la vila, que faci que els vilatans no paguin i que no sigui

dissuasòria.

Fins a quin punt continuen essent una prioritat les polítiques socials a Besalú?

LL. G. Abans de la crisi del 2008 Besalú era un municipi absolutament pioner en polítiques socials, tant des de la construcció d'un centre de dia quan es començava a parlar de centres de dies, o des de la construcció del centre de serveis de la gent gran, el transport per a la gent gran, les ajudes directes a la gent amb dificultats o tota la feina que hem fet en matèria d'inserció laboral amb perfils amb dificultats.

Darrerament ens hem concentrat en tot l'aparell de teleassistència, on també vam ser dels primers. Hem continuat finançant al cent per cent els aparells d'aquest tipus perquè ens permet estar en contacte amb la gent i mantenir un projecte que havíem desenvolupat anys enrere, però que la crisi ens va fer tirar enrere, que era el 'Bon dia, bona nit', a través del qual trucàvem cada dia a la gent que vivia sola al municipi. Això ha estat substituït ara per aquest aparell de teleassistència, que funciona molt bé i del qual la gent n'està contenta. Ens concentrem molt amb gent gran i amb gent que passa dificultats.

D'altra banda, en l'àmbit de la inserció laboral, com que els ajuntaments són els primers en rebre les sol·licituds tenim una borsa especialment dedicada a les persones amb dificultats d'inserció. Afortunadament, també tenim la sort de tenir connexió amb les empreses de Besalú, la majoria de les quals col·laboren amb aquesta concepció que el sistema capitalista té un problema i que el tindrà sempre: per molt bé que vagi l'economia i per molt bé que se superin les crisis, sempre hi ha gent que es queda enrere. Els responsables que aquesta gent es recuperi i pugui enganxar-se a la roda del mínim benestar possible són les administracions, i això no és una opció política, és una obligació per part de l'administració. El capitalisme és un sistema que està imposat però té un dèficit: no resol del tot la igualtat d'oportunitats o la igualtat econòmica, i tota aquesta gent que es queda enrere ha de ser un objectiu de les administracions, els hem d'ajudar, ho hem fet sempre i forma part de la nostra concepció de la política i de la meva en particular.

Com li agradaria que fos Besalú d'aquí a quatre anys amb vostè com a alcalde?

LL. G. Jo ja porto certament molts anys i estic al final de la meva aventura municipal. Entre altres

coses, perquè probablement i com a conseqüència de les meves responsabilitats com a vicepresident primer del Parlament a l'octubre del 2017, a mi no se m'està jutjant en el Tribunal Suprem per qüestions bàsicament logístiques, sinó que a nosaltres ens jutjaran en el Tribunal Superior de Justícia a partir de l'octubre o novembre i és molt probable que ens condemnin per desobediència. I això, com a mínim, significa una inhabilitació per càrrec públic. Teòricament hauria de ser, i així ho diu al Codi Penal, pel càrrec que ostentava a la mesa del Parlament, però les sol·licituds que ja havia fet en el Suprem l'advocacia i la fiscalia de l'estat era per tots els càrrecs públics. Així doncs, un escenari probable és que sigui condemnat pel Tribunal Superior, i tot i que presentaré recurs al Suprem, tard o d'hora, abans de quatre anys, és molt més que probable que sigui condemnat per desobediència i, per tant, que estigui inhabilitat. Aquest és un escenari possible, evidentment que considero que no vaig desobeir i que el tipus de Codi Penal que ens imputen no s'adequa a la nostra actuació, però a la vista de com està anant el Suprem és perfectament possible que no puguem pràcticament al·legar ni tan sols que la desobediència era com a membre d'una mesa del Parlament, perquè al final no estan imputats tots els diputats que van votar, sinó només els de la mesa. M'haurien d'inhabilitar per formar part de la mesa, però no com a diputat ni com a alcalde, però no crec que siguin tan generosos.

Des de l'octubre de 2017 és un desori des d'un punt de vista polític i també jurídic, no s'aguanta per enlloc. Més enllà que nosaltres no estem a la presó ni a l'exili, a diferència dels companys que estan al Suprem, que evidentment no haurien d'estar ni al Suprem ni a la presó, nosaltres tenim un context en el qual la causa ha passat al Tribunal Superior, i això permet una doble instància que significa que quan tinguem condemna com els del 9-N podrem presentar recurs, sense massa esperança, davant del Suprem. Per tant, tard o d'hora també acabarem al Suprem amb un recurs i una vegada el Suprem hagi dictaminat és quan arribarà la sentència ferma i serà aplicable. Aquest és l'escenari que per desgràcia albiro per als pròxims mesos i anys, però tot i això tenim a la Fira Surina, una persona que coneix perfectament el funcionament intern de l'ajuntament i que està molt capacitada per fer aquesta feina. Soc dels que pensa que d'indispensables no hi ha absolutament ningú, tothom té substituts, i el que volem en definitiva és que hi hagi substituts i gent que pugui agafar el relleu tranquil·lament i que fins i tot ho faci millor que nosaltres.

Autor: Redacció